

Katedra dokumentární tvorby

Posudek teoretické diplomové práce – bakalářské ☐ / magisterské ☐

Autor/ka práce: Josef Švejda

Název práce: Hlas lidu

Posudek vedoucí/ho práce ☐Posudek oponenta/ky ☒

Autor/ka posudku (jméno, příjmení, pracoviště): Lukáš Kokeš, KDT, FAMU

Hodnocení obsahu a výsledné podoby teoretické diplomové práce:

Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce.....	B
Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu.....	C
Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu.....	B
Logičnost struktury práce, souvislost jejich kapitol a jejich proporce.....	B
Jazyková a stylistická úroveň práce.....	B
Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně vyskytují přejaté pasáže bez udání zdroje, práce nemůže být doporučena k obhajobě)	B
Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava	C
Původnost práce, přínos k rozvoji oboru.....	B
Celkové hodnocení diplomové práce (A-F)	B

(vysvětlivky hodnocení: A = výborný výkon převyšující daná kritéria, B = nadprůměrný výkon s minimem chyb, C = průměrný výkon s přijatelným počtem chyb, D = přijatelný výkon s větším počtem chyb, E = výkon vykazující minimální naplnění kritérií, F = nepřijatelný výkon)

Doporučení:

Vlastní slovní hodnocení teoretické diplomové práce obsahuje odstavec shrnující obsah práce a její závěry; rozvádí detailněji hodnocení dílčích kritérií uvedených výše, zejména zdůvodnění známek D, E, F; vyzdvihuje přednosti práce, zvláště v případě hodnocení A, B; formuluje otázky, k nimž se student/ka musí při obhajobě vyjádřit; na závěr uvádí jednoznačné vyjádření, zda autor prokázal či neprokázal schopnost samostatné tvůrčí činnosti ve své oblasti výzkumu, zda jeho práce splňuje či nesplňuje požadavky standardně kladené na diplomové práce, zda vedoucí/oponent práci doporučuje či nedoporučuje k obhajobě a jakou známku navrhuje. Slovní hodnocení má typicky rozsah 1 normostrany; v případě práce bez výtek může být i kratší. U prací, kde není co vytýkat, je namístě položit doplňující otázku ve smyslu, kam by uchazeč pokračoval v dalším výzkumu.

Vlastní slovní hodnocení teoretické diplomové práce:

Josef Švejda ve své teoretické bakalářské práci předkládá přehledně strukturovaný, logicky uspořádaný a soustředěně formulovaný kritický pohled na vznik a historii žánru dokumentární filmové ankety. Začíná definicí nástroje ankety jak v sociologii, tak ve filmu, vysvětluje její formy, podoby ale i limity. Svá tvrzení autor průběžně opírá o dobře zvolené citace z literatury, periodik a dalších pramenů. Koncentrovaně a jazykově přesvědčivě vede čtenáře vymezením a definicí pojmu filmové ankety, jejím historickým ukotvením v klasické francouzské kinematografii šedesátých let, abstrakcí do klíčových pojmů, které nástroj filmové ankety stylisticky, obsahově a metodologicky charakterizují, aby dále přešel přes představení prvních anketních filmů natočených v zahraničí k aplikaci anketní dokumentaristické metody v tuzemské kinematografii šedesátých let s výhledem do současnosti a budoucnosti. Teoretické uvažování nad možnostmi tohoto dokumentaristického nástroje vede k zhodnocení ve vlastním anketním filmu.

V plynutí textu Josef Švejda umně kombinuje historickou faktografii, vlastní autorské hypotézy, interpretace, které funkčním způsobem podpírá citacemi a prací s primárními i sekundárními zdroji. Postupně se dostává k definici cíle vlastní teoretické práce, která spočívá v subjektivním ohledání žánru filmové ankety. Sofistikovaně tak zbavuje svůj text nároku na formulaci vyčerpávající historicko-teoretické studie žánru. Bakalářskou práci vymezuje subjektivním pohledem na setkání se s anketním žánrem, které sám absolvoval při natáčení svého diplomního filmu. Jeho teoretická práce je tak funkčním, v dobrém slova smyslu rozšiřujícím doplněním práce praktické. Tuto osobní, poctivě zpracovanou perspektivu na práci Josefa Švejdy oceňuji.

V druhé části textu oceňuji zpracování právního rámce produkce anketních filmů v současnosti, zhodnocení situací, kdy je možné jednotlivé právní úpravy aplikovat na dokumentaristickou práci. V tomto směru obzvláště kladně hodnotím fakt, že si autor nechal zpracovat právní analýzu vlastního anketního materiálu renomovaným právníkem orientujícím se na autorské, filmové právo. Teoretická bakalářská práce tak plní důležitou vzdělávací funkci v otázce natáčení osob bez jejich výslovného předchozího souhlasu a aspiruje tak na důležitý zdroj informací pro další studenty a kolegy dokumentaristy. Srozumitelně vysvětluje souvislosti a zákonný rámec pořizování audiovizuálního záznamu, svá tvrzení opět funkčně podporuje odkazy na Občanský zákoník, který podmínky pořizování audiovizuálního záznamu upravuje. Díky tomu fundovaně vyvrací mýtus GDPR a nabízí čtenáři sadu nástrojů a pomůcek, jak z pozice filmaře o otázkách pořizování záznamu účinně komunikovat s lidmi před kamerou. Z tohoto úhlu pohledu vnímám práci Josefa Švejdy jako velmi inspirativní.

Jediným kritickým komentářem z mé strany je pak nevyužití prostoru k rozvedení úvah o formátu filmové ankety směrem k současnějším, konceptuálnějším filmům autorů, jako je například Ulrich Seidl, který ve svých dokumentárních filmech anketu transformuje do konceptuální autorské podoby. Například ve snímku „Jesus du weisst“ nebo u pozdějšího snímku „Im Keller“ by se dalo zajímavě přemýšlet o kreativnějších postupech v použití nástroje filmové ankety v autorském dokumentárním filmu. Autor textu tak zůstává u tradičního, historického vymezení ankety prostřednictvím filmů z šedesátých let, nicméně na půdorysu bakalářské teoretické práce je toto orámování podle mého názoru dostatečné.

Teoretickou bakalářskou práci Josefa Švejdy doporučuji k obhajobě a navrhuji známku B.

V Praze dne 2.9.2022

Lukáš Kokeš

